№ 124

ტარტაროზი

კვირა, 30 ოქტომბერი 1927 წ.

ფასი 15 კაპ.

შოთა რუსთაველი.

ილია ჭავჭავაძე

მთლიანი ნათელი სავსე
მშობილ ქვეყანას ზედ მოჰფენოდა..

მჭ‍ხის ხმა..

მშობელი შობილს მეტყოდა;
კი ამოძახილო

ქართლის იმპოდა.

მთები,

მანულო საყვარელო

შენ აყვავდები.

მამაფრენს

უკან მომჩხავის შავი ყორანი.

ვერ შემაშინებს მის

ნუ შეეფარვი, ჩემო

ნურცა ნურვა

ნუ შეიბრალებ

განმარტების მაგიერ

როგორც „ტარტაროზი"-ს გასულ ნომერში (№ 123) ლევარსი აცხადებდა, — იგი დაბრუნდა საიქიოდან და ჩამოიტანა ჩვენი მწერლების ანკეტა, სადაც გამოთქმულია მათი თანამედროვე მსოფლმხედველობა.

ეგებ ბევრმა არ დაიჯეროს, რომ **ლევარსი როხროხაძე** მართლა აფრინდა თვითმფრინავით საიქიოში, სადაც მოინახულა ჩვენი მცხოვანი მწერლები, რომლებთანაც მას ჰქონდა შემდეგი ინტერვიუ:

ლევარსი როხროხაძე: — როგორია თქვენი შეხედულება არსებულ ხელისუფლებისა, ჩვენი ქვეყნის და ინდუსტრიალიზაციის სესხის შესახებ?

ჩვენი მწერლები: — თქვენს მიერ დასმულ საკითხებზე ჩვენი შეხედულების გასაგებათ, ჩვენ შეგვიძლია მოგაწოდოთ ჩვენს მაშინდელ ნაწარმოებებიდან ზოგი ადგილები, რომლებშიაც შეტანილი გვაქვს ცვლილებები თანამედროვეობასთან შეფარდებით.

„ურწმუნო თომები"-ს დასარწმუნებლად, ჩვენ ვათავსებთ დასტამბულ ტექსტს, შეთხზულს მიწიერ ცხოვრებაში. ეს ტექსტი ზოგ ალაგას მათ მიერ შესწორებულია თანამედროვეობის მიხედვით, რაც სჩანს მათივე (წითელი მელანი) ხელთნაწერიდან.

23/X 27 წ.

აკაკი წერეთელი

ცა ფირუზ, ხმელეთ ზურმუხტო
ჩემო სამშობლო მხარეო;

—:—

მიველ სარკმელს, გადვიხედე,
არე-მარე მესხვაფერა:

საქართველო წინ, წინ
მიდის,

ვნახე კრება,
გეფიცები შათი ნახვა
ეხლაც ისე მენატრება.

—:—

ნიკოლოზ ბარათაშვილი

ნუ დამიმარხო ჩემსა

ლევარსი როხროხაძის წყალობით
დან გადმოსწერა

F-924

მამა და შვილი

წერილი მამისაგან

უკანასკნელად გიგზავნი წერილს,
რომელსაც ვატან ამ შენს მეზობელს;
შიგ წაიკითხავ რისი ღირსიც ხარ
და რაც მაბრაზებს ასე შენს მშობელს.
ერთი მითხარი,—შენი შვილობა,
შე ყურუმსალო, მე რას მარგია,
ვინც თავის მშობელს პატივს არა სცემ
ის ხომ ამ ქვეყნის მეტი ბარგია!?
მე შენს გამოზრდას გადავალიე,
რაც კი რამ მქონდა, რაც რომ მებადა
და მეზობლებში თავი მომქონდა,
რომ კარგი შვილი გამომეზარდა.
ღმერთი უშველის ისე შენს პატრონს
შენ რომ კარგი ხარ, შენ რომ ივარგე:
რა ქენი ბიჭო, ჩემი ამაგი
სად მიაფუცხე, სად მიაკარგე?
სამი წელია სამსახურში ხარ,
ჯამაგირიც გაქვს, ალბათ, საყოფი.
ერთი შაური არ მახსოვს შენგან,—
განა არა ხარ ტყავ-გასაძრობი?
თვითონ არაფერს არ იკლებ ალბათ,—
გაცვია ტანზე ნაირ-ნაირი.
მამა შენი კი ყველას ჰგონია
გამოვარდნილი ტყიდან ნადირი.
სად მიგაქვს ფული, შე ვირის-თავო?!
ტყვილა გაგზარდე? ტყვილა ვარ მამა?
რომ იულაპები ყოველდღე კატლეტს,—
მე, როგორ ფიქრობ, არ მინდა ჭამა?!

პასუხი მამას

შენი წერილი მივიღე, მამა,
და დიდი ტანჯვით გადავიკითხე.
მისაყვედურებ ბევრ რამეს,—მარა
მეც მომისმინე, ერთი მეც მკითხე!
რომ გამაჩინე, მას თუ მაყვედრი
გეტყვი, რომ ამას ვერ ჩავალ „შჩოტში“.
ჩემს გაკეთებას გერჩივნა, მამა,
გადაგეხადა ფული აბორტში.
რაც შეეხება ჩემს გაზრდას, მამა,—
არაფერი გაქვს ღვაწლი ამაში;
მე გავიზარდე ისე, შემთხვევით,
ხე რომ იზრდება მანდ შენს ჭალაში.
წერა-კითხვაც ხომ შენ არ მასწავლე?
ღმერთმა უშველოს ჩემს ლიკვიდსკოლას!
რას მასწავლიდი, მე კარგად მახსოვს:
ხარების ხედნას, ძროხების მოვლას.
სამსახურით! ამას მაყვედრი!?
რა უნდა შენს შვილს კარგს სამსახურში,—
შენს შვილს, რომელიც კატლეტის ლუკმას
პირის მაგიერ რომ იდებს ყურში.

შენ, ალბათ, ფიქრობ, რომ შენი შვილი
„ლუბენატორის“ არის ადგილზე.
ის კი არ იცი, რომ პურის მეტი
არაფერი აქვს ხშირად სადილზე.

ტანისამოსი რომ ნახო ჩემი
ისევ ის არის, რაც მეცვა სახლში—
დაკერებული ათას ადგილას
ისე, რომ გავლა მცხვენია ხალხში.

ტყვილა ემდური, მამა, ცხოვრებას,
სანამ კარგათ გყავს დედა-სოფიო.
უხვად გაქვს: მჭადი, ყველი, მაჭარი,
რაც მთავარია—ცხელი ლობიო.

შენი წერილი რომ წავიკითხე,
მაგიდას ხელი ბრაზით დავჰკარი.
სჯობდა ამ ვრცელი გინების ნაცვლად,
გამოგეგზანა ტიკით მაჭარი.

სეგეირ-ბენ-შეიხ,

ქუთაისში, ნინოშვილის ქუჩაზე მამის და ქალიშვილის გართობა
(გამოიცანით მათი გვარი)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

სავაჭროში

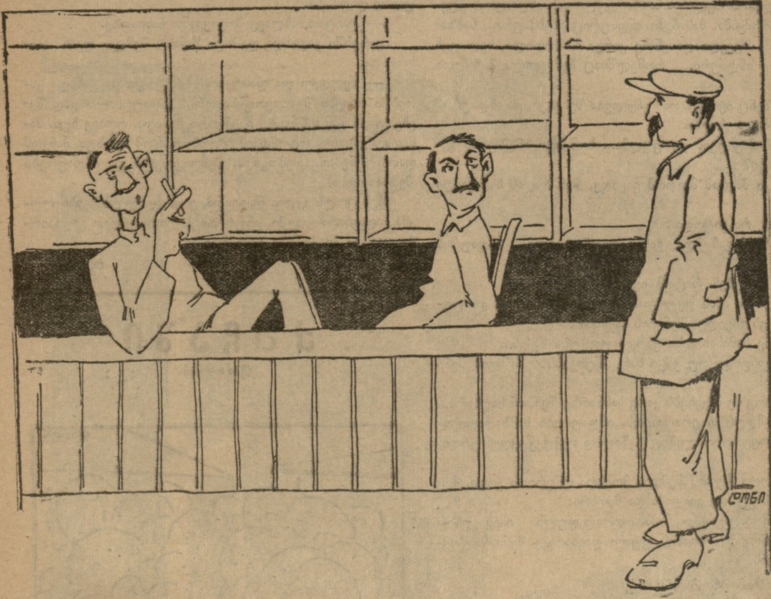

მოქალაქე (ხედავს ცარიელ თაროებს და გაკვირვებით ეკითხება ნოქარს):—**სავაჭრო სხვა ალაგას გადაგაქვთ?**
ნოქარი:—არსადაც არ გადაგვაქვს საქონელი გამოგველია და თაროებიც ამიტომ არის ცარიელი.

იაფი... ინდაურები

ალბათ თვე ახალი დაწყებული იყო, რადგანაც სახლის პატრონმა ეზოს შესავალ აბრაზე გააკრა განცხადება წყალის ფულის შემოტანის შესახებ. ასე იცის ჩვენი სახლის პატრონმა.

მართალია, ჩვენი ეზოს წყალსაზომს ვერასოდეს გაუგებ თავსა და ბოლოს, რადგანაც ხან ოცი მანეთის წყალს „გვახარჯინებს", ხან ორმოცისას, მაგრამ სახლის პატრონი მეტად შორსმჭვრეტელი კაცია: იგი მდგმურების ჯიბეშიაც იჭვრიტება შორიდან (მესამე სართულიდან) და იცის, რომ თუ პირველ რიცხვებში არ აიღო წყალის ფული, მერე ველარ ეღირსება აღებას. ამიტომ იგი წინდაწინ ვარაუდობს დასახარჯ წყალის რაოდენობას და ფულიც ვარაუდით მიაქვს.

აბრაზე რომ განცხადება გამოიკრა, მე უკვე დარიგებული მქონდა ჯამაგირი: ათი მანეთი ცოლმა წაიღო, ხუთი უფროსმა ქალმა, ოთხი — ვაჟმა, სამი უნცროსმა ქალმა და სამიც მე ავიღე ჯიბის ფულად. დანარჩენი თანხა დარიგდა სხვადასხვა საჭიროების მიხედვით.

წყალის ქირის განცხადება სრულებით მოულოდნელად გამოიკრა, ჩვენზე შეწერილი იყო რაღაც ოთხიოდე **მანეთი, მაგრამ...**

დაისვა კითხვა, თუ ვის უნდა გადაეხადა ფული.

ცხადია, მე უარი ვთქვი, რადგანაც სამი მანეთი ჯიბის ფულად მჭირდებოდა.

ცოლმაც კატეგორიული უარი განაცხადა ფულის შეტანაზე და სთქვა, რომ მხვედრი ათი მანეთი მას ესაჭიროება კაბების დასამოკლებლათ მოდის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით.

უფროსმა ქალმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ წილხვდომილი ხუთი მანეთი მან უნდა მოახმაროს ტუალეტის გაუმჯობესებას.

ვაჟმა მიუთითა, რომ მას, როგორც ახალგაზრდა კაცს, ჩემგან მიღებული ოთხიოდე მანეთი სჭირდება ოქტომბრის დღესასწაულებისთვის.

უნცროსმა ქალმა გაკვრით აღნიშნა, რომ მისი სამი მანეთით უკვე დაუკვეთა ლორიგანი.

ხანგრძლივი კამათის შემდეგ ჩვენ უშედეგოთ დავიშალენით და წყალის ფულის საკითხი ღიათ დავტოვეთ.

მეორე დღეს სამსახურიდან დაბრუნებისას, გზაში გადავეყარე ინდაურებს, რომელთაც გასაყიდათ მიერეკებოდენ.

სალერღელი... ხომ იცით სალერღელის ამბავი... წარმომიდგა ჩასაცივებული ინდაური,—და შევევაჭრე. ნა-

ხევარი საათის ვაჭრობის შემდეგ შევთანხმდით, ინდაურში 2 მ. 50 კაპ. გადავიხადე და წამოვიყვანე.

სახლში მოსვლისას სამზარეულოდან ინდოურის ჭუკჭუკი შემომესმა. მას ჩემი ინდაურიც გაეხმაურა... სამზარეულოში შევედი და ვნახე კარგა მოზრდილი, ხელ-ფეხ შეკრული ინდაური, რომელშიაც ჩემ ცოლს 2 მანეთი მიეცა.

— შენც იყიდე? რამ გაყიდვია შე კაცო ეს ინდაური? —შემომიტია ქალმა.

— რამ მაყიდვია და ფულმა... ხომ იცი ინდაურის გემოს ამბავი?

— კი მაგრამ მე რომ ვიყიდე, შენ რაღას ხარჯავდი ფულს?

— მე რა ვიცოდი..

— სუს! გაჩუმდი, ვის გაუგონია ახლა ინდაურის ყიდვა?

— მაშ შენ რატომ იყიდე?

— ერთი ამას უყურეთ! მე დიასახლისი ვარ და უფლება მაქვს ვიყიდო, შენ რის მაქნისი ხარ?

— მე მამასახლისი ვარდა უფლება მაქვს...

— გაჩუმდი თუ კაცი ხარ... ნერვებს მიშლის შენი ლაპარაკი!

— არც მე მაყენებს კარგ ხასიათზე შენთან საუბარი...

დავემდურეთ ერთმანეთს. ინდაურები სამზარეულოში დავტოვეთ, რომლებიც ტკბილად აუჭუკჭუკდენ ურთიერთს.

ათიოდე წუთის შემდეგ მოვიდა უნცროსი ქალი. მოვიდა, ეშმაკურად გაიღიმა და მითხრა:

— რაღაც გიყიდე პაპა. ოღონდ ფული ისევ უნდა დამიბრუნო, ლორიგანის ფული დავხარჯე შენი სიამოვნებისათვის.

— რა იყიდე გოგო!

— რა და... შენ რომ გიყვარს.. ინდაური! იაფად შევხვდი, ხომ იცი, ინდაურები გაიაფებულია...

თავზარი დამეცა. ჩემი ცოლი გაათრებით წამოვარდა და ქალს ეცა.

— შე გასახეთქო, ჩვენც ხომ ვიყიდეთ ინდაურები!..

— თქვენც?.. გადიკისკისა ჩემმა ქალმა,—მაშ ინდაურების მაღაზია გავხსნათ... ხა, ხა, ხა!.

ამ სიცილის დროს ქუჩიდან უცნობი ინდაურის ჭუკჭუკი შემომესმა. ფანჯარაში გადავიხედე და.. ჩემი ვაჟი ინდაურით ხელში.

— მამა, დედა რომ მისაყვედურებს მეოჯახე არ ხარო, აი ხომ ხედავ! რა ინდაური ვიყიდე! რომ იცოდე როგორ გაიაფებულა ინდაურები.

— არ დაგინახო სახლში შემოსული,—დაუყვირა, მას დედამ,—წადი და იარე მაგ ინდაურით სადაც გსურდეს შე მართლა ინდაურო...

ვაჟს გაუკვირდა ასეთი მოპყრობა, მაგრამ სახლში მაინც შემოვიდა. ინდაური სამზარეულოში შეაგდო.

სადილათ დავჯექით, მაგრამ ჭამის მადა არც ერთს აღარ ქონდა. ხუმრობა ხომ არ იყო, სულ ინდაურებში დაიხარჯა, წყალის ქირის გადასახდელიც, აღარ დარჩა, ერთად ერთი იმედი უფროსი ქალი იყო, რომელსაც 5 მანეთი ებარა.

— სად იყავი ნელიკო ამდენხანს?—უსაყვედურე მე.

— სად ვიყავი და საქმეზე! რა დაგემართათ, რათ ცხვირჩამოშვებულები ზიხართ?

ხმა არავინ გასცა.

— წერილი ხომ არ მიგიღიათ ვინმესგან, რა ამბავია, ხმას რომ აღარ იღებთ?—განაგრძო მან და უცებ მხიარულად დაუმატა:

— დაიცათ, ახლავე მოგიყვანთ ხასიათზე.

კარებში გავარდა და ორი წუთის შემდეგ უკან დაბრუნდა.

— შეხედეთ და დასტკბით!—შემოგვძახა მან და კარებში თავები შემოაყოფინა ორ... ინდაურს.—იაფად შევხვდი და გადავწყვიტე ისევ ორი მეყიდა. ორივე ხუთ მანეთად ვიყიდე! ოღონდ იმ პირობით, რომ ჩემ ხუთ მანეთს დამიბურნებთ... შემოვიდა, შემოიკისკისა და ინდაურები შემოაფრინა.

ჩემ ცოლს გული წაუვიდა, ვაჟს აღელვებისაგან ლუკმა გადაეჩარა ყელში, უნცროსი ქალი სიცილით გადაპირქვავდა და მე ქუჩაში გავიქეცი.

ტერსიტი.

ქუჩაში

(ჭიათურა).

— სად მიდიხარ ამ დილით?
— ბაზარში მივდივარ სურსათის საყიდლად!
—შე კაი კაცო, ამენ მტვერს ყლაპავ ამ ქუჩაში და სურსათი რაღად გინდა!

ვაქირის (ქიზიყშია) თეატრის სახურავზე არხეი-
ნად დადიან ვირები, რადგან სახურავი მიწის არის
და ზედ ამოსულა მცენარეულობა. ი. ქ.

— ადი, შვილო, ზედ; ძეძვით მაინც ვისარგებლოთ—დავლობოთ თეატრის ეზო...
— რა ამიყვანს იქ! ვერ უყურებ რა ნადირი ირევა ზედ?
— ნადირს რა უნდა,—ვირებია; ნადირი რომ იყოს ნადაანთ ნიკა სუ ამოსწყვეტდა.

მოულოდინი ზემელთან

იყო საღამო და საათმა დაჰკრა ცხრის ხუთი,
მეჩქარებოდა „სხვერუროჩნზე“ (ვაი მის მომგონს,—
რატომ არ მოსძვრა რომ ადგია მხრებზე ის ყუთი)..
ეს იყო იქა, სადაც არის ზემელის კუთხე,
ხალხი იცდიდა ჩემთან ერთად და მღელვარებდა.
(ეხ, მოლოდინი ტრამვაისი რომ არის მწუთხე,
ამას მგონია ჩვენი სანდროც არ ივარებდა).
მოვიდა ერთი რონოდაი, (ნომერ პირველი),
ხალხი მიაწყდა საფეხურის ვიწრო კალაპოტს.
საიდან ჩნდება ეს ჯიბგირი გასაკვირველი,
რომ მგზავრთა ჯიბეს, ვით საკუთარს, ისე ალაფობს?!
პალტოს ჯიბეში ჩააცოცა მან ჩუმად ხელი
და რომ ვერ პოვა სანუკვარი ჩერვონცითა დასტა,—
და ააცოცა მოქალაქეს ასი ანაზდათ
მყისვე შეიქნა ყვირილი და აურ-ზაური,
მოქალაქენი მიმორბოდენ ვაის ძახილით...
(მე მომაგონდა კინო-ფილმი „აბრეკ ზაური“),
ვაგონი ქვევით ჩახრიალდა როგორც მარხილი.
შენ იქ იდექი სადარაჯოთ, ეხ, მილიციავ
და ვერ შეძელი ჯიბგირების გამოკიდება.
რა უყოთ მერე: პოსტის იქით არ შეგიძლიან
და პოსტის ახლო ჯიბგირი ხომ არ მოგიდგება.
ასეთი იყო მოლოდინი ზემელის ახლოს.
მოქალაქენო! კარკის კუთხეც არ არის სანდო,
რადგან ჯიბგირი ჯიბისკენ რომ მოგეახლოს,
ვერ გიშველის მილიცია და ველარც... სანდრო.

ალლარ - ალლარსან.

ოსკანა ტვინი

— მახლაზ, ესეც დროების ხინჯი და მუწუკია რაღა, ვახტისგნით მოტანილი ბედი და ყისმათი, ჰამაც მეორეთ მოსვლის ნეპრემენი ნიშანია!..

ვაჰხ! ხათა ამაზე მეტი? კაცს სიცოცხლე ზარავანდათ გიქციონ, ეს ქვეყანა შეგაძულონ, საიქიო მოგანატრონ და ჰუზურში საიქიოსაც უტვინოთ გაგამგზავრონ? მერე სამოთხეში და უტვინოთ? ე-ე-ე, ჭკვაზე მოდი—ამ ჯოჯოხეთში რომ ჭკვითა და ტვინით ვერ გვიცხოვრია, იქ ანგელოზებთანა და მამა-უფალთან უტვინოთ რამეს გავხდებით? იქ ხომ ვეჩნი ცხოვრებაა, ერთი თუ ჩავარდი, მორჩა, აქეთ პირს აღარ გაქნევინებენ, მიქელ-გაბრიელი უკან აღარ გამოგიშვებს—მოდი შენ და უტვინოთ იცხოვრე.

ჰუზურში, აქ ხომ ტანჯვა და უსიამოვნება გვხვდება, ვითმენთ, ჰამა ამ მოთმენასაც თავისი თაბაუთი აქვს: ჩვენ იმ ქვეყნის იმედი გვაქვს, ვიძახით თუ ჰაა, მაითმინე, ნუ შესცოდეფ, აქ იტანჯე და როცა მოჰკვდები, უფალი-ღმერთი სამოთხეში დაგსვამს, კეთილ-ცხოვრებას არ მოგაკლებს, რაც ხათა და შარი მინახია, იქ ნუყლათ გექცევა, სიტკბოში ჩავარდები, კეთილი ცხოვრება გექნება.

— მერე?—ამ კეთილ ცხოვრებას მოხმარება არ უნდა, ტვინი და მარიფათი არ უნდა გქონდეს? ისე ხომ ზატებიც კი მასხარათ გაგაკეთებენ, გაიცინებენ და იტყვიან თუ:

— შე ბემურაზო, ქვეყნიდან რომ თავი უბაგაჟოთ მოგიტანია, აქ მოლას ქელეხი ხომ არ გგონია, რომ ჭკვა ტაბლათ დაგირიგონო?... მერე დადექი და ამისთანა ჰაკარაკ ბატებს უმტკიცე: —ბატებოჯან, ქრისტეს მადლმა მე მინაოთში არა ვარ, ტვინი ჩერესჩურ დიდი მქონდა, ჰამა ბალშევიკების ხირურგებმა ამამიღეს და სპირტის ბანკაში ჩამიდვეს, ასმა—ნაუჩნი ისლედოვანია უნდა ვქნათო, ყველას შენი ისემე უნდა ვაჩვენოთო, ტვინის უჯრედებიო რაღა, სტუდენტებს დოხტურობა უნდა ვასწავლოთო მააშ?!..

ბან ჩუნეს? რომელი ბატი დაგიჯერებს ამისთანა ნათქომებს? დაგცინებენ, მასხარათ გაგაკეთებენ, ჰამაც ანგელოზებისგნით აბიდაც სხვა იქნება...

გებნები, სწორეთ ამისთანა ხათაში ჩავარდა ჩვენი ავანაანთ ოსკანა: ტვინი აქ ამააცალეს, სპირტში ჩაუდვეს და ის კი საიქიოში დადის ცარიელი თავით და ყველას მიშკინა გამხდარა.

სულ თავის ჭკვიანობამ დაღუპა ის ცხონებული: ძალიან ნაინტერეს რამეები გამაიგონა, ჰამაც კარჭი ლექსები დასწერა, პოეტი დაირქო, თმები გაუშო, ზამთარში უქუდოთ დადიოდა, ლოთობდა, და ქუჩაში ყალ-მაყალსა სტეხდა, გოსიზდატში ავანსებს თხოულობდა, ჰამაც ჰადვლებში ნისია, რამე—ვინ მოსთვლის?

ერთის სიტყვით, ნიჭიერ კაცათ ითქმებოდა რაღა, ყველანი იცნობდნენ.

ბოლოს, ჰარალიჩი რომ არ მოუვიდა? მთელი დოხტურები თავზე ეხვევოდნენ—თუო, ძაან ჭკვიანი ჯეჰელია და ნეჩაინათ არ მოგვიკვდესო; წინიდან და უკანიდან სულ წამლებსასხამდნენ, უკოლებს უკეთებდნენ ლოხმანცკის კაპლებს ასუნთქებდნენ...

საქმეში ხარ? აშში მაინც მოკვდა... მოკვდა მაგრამ მკვდარს ვინ განებებს? ჩაფრინდნენ ოთოთაანთ ქორივით ამ ოსკანას ცხედარს და პრემათ კლინიკის ბალნიცაში გააქცუნეს, ასმა სლოჟნი ჭკვა აქვსო და ტვინი უნდა ამოვაკლოთ, მუზეინში შავინახოთ რომა ყველას ნიჭიერობა ვასწავლოთო.

მივსულვართ ნათესავები, ვჩალიშობთ, ვეხვეწებით:

დოხტურებოჯან, თქვენი პრაფისორობის ჭირიმე, ეს კაცი იმ ქვეყანას მიდის, იც ცხოვრება უნდა, თოღ თავისი ჭკვით გაუშვით რაღა, უტვინო კაცმა საიქიოს რა უნდა გააკეთოს მეთქი! ვინ გიჯერებს, გაუჭრეს თავი და ტვინი ამოუღეს, ეგრე უტვინოთ დავმარხეთ.

იმას მერე ცისმარე ღამეს, ყველა შინაურები კაშმარნი სიზმრებსა ვხედავდით, ასობენათ მე ჩამაცივდა და მუდამ ღამე საფლავიდან ამდგარი მელანდებოდა, ლოგინზე ჩამამიჯდება და მებნება:

— საქულ, გძინამს?.. მე შიშისგნით საცვლები და საურები მისველდება, ვიტრუნები, ჰამაც შიშისგნით ციცირის კვერცხივით ვხდები. ბოლოს საბანს ძალითა მხდის და მე და კეკელას შუაში გვიწვება. ცივ ხელებს მხვევს, თანაც კეკელასკენ იწევს. მე აშში ვბედავ და ვებნები:

— ოსკანჯან, მაგ დედაკაცისკენ რას იწევ, ნამუსი არა გაქვს, ნათელ-მირონი და პურ-მარილი არა გწამს?

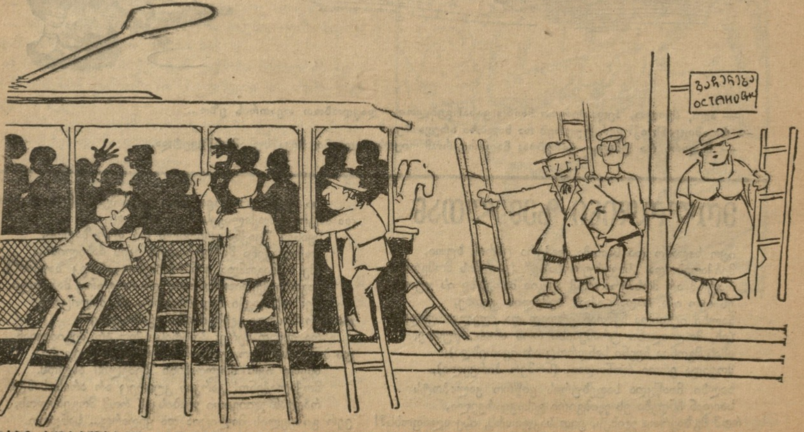

ლევარსი როხროხაძის პროექტი გზაჯვარედინ ზე ტრამვაის ვაგონებში ადგილის საშოვნელად

„სისტემა“

ზოგიერთ დაწესებულებებში შემოიღეს კონვერტით ჯამაგირების დარიგება. (ქრონიკიდან).

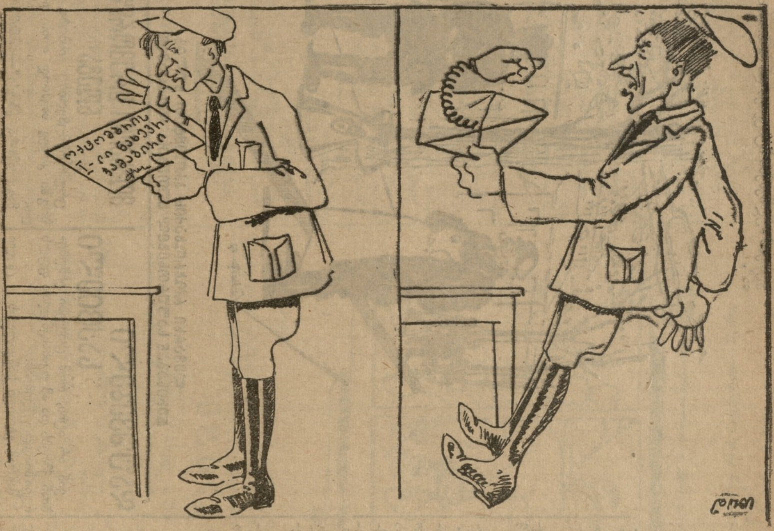

რა დახედა კონვერტს,—აუძგერდა გული...
გაუხარდა, რომ შიგ იქნებოდა ფული...

და კონვერტი იგი მან საჩქაროდ გახსნა...
მაგრამ რაც შიგ ნახა, აღარ უნდა ახსნა.

ჰამაც აქ, რა გინდა, შენ ხომ უკვე მოჰკვდი, დაგმარხეთ—შენ ქერქში ველარ დაეტიე, აქ რას გვიძვრები?

— საქულჯან, არ გეწყინოს, მე ერთი საკითხავი რამე მაქვს და იმიტომ მოვსულვარო. მიქელ გაბრიელმა სამოთხეში ისე არ შემიშვაო, ეგზამენიას მაჭერინებს და მებნება თუ ერთ ბატს რომ ორი ბატი მიუმატოთ რამტოლი იქნებაო? თუ ამ ზადაჩას გამიკეთეფ, მაშინ სამოთხეში გლავბუხათ დაგნიშნამთო და როგორც ქვეყანაზე გლავბუხები სამოთხეში და დოირანში არიან, შენც ისე იქნებიო. მე რადგანაც ტვინი თან არ გამაყოლეს, ამიტომ ეს სლოჟნი ტაბლიცა ვერ გამოვიყვანეო და ეხლა შენთან მოვსულვარ, როგორც დახლიდარ კაცთან, ამიხსენი და დამაბარეო.

— ვა, ოსკანჯან, ჩემი სიყმე შენ გენაცვალოს—მაგაზე გაწყენიეფ? ერთი ბატი და ორი ბატი სამი ბატი იქნება, მაგრა დაიხსომე და ეგზემენია კარქათ ჩააბარე მეთქი. წავიდა...

პუპუზ, ერთი კვირის იქით, ისევ მოვიდა, ისევ ლოგინში ჩამიწვა: უკვე ჩონჩხათ გამხდარიყო, ძვლის ხელები მომხვია და მებნება:

— საქულ, ისევ შენ უნდა მიშველო, ჩემი ტვინი უკანვე უნდა მამიტანო, თორემ ეგზამენია ვერ ჩავაბარე და გლავბუხის მაგივრათ სამოთხის საგიჟეთში მგზავნიანო.

— მეთქი---რატომ ვერ ჩააბარე?

— სლოჟნი იყო!

— ვა, სამი ბატის ტაბლიცას ჩვენი უნივერსიტეტის სუდენტებიც კი პაჩტი ჩააბარებენ და შენ ხომ უფრო ჭკვიანი იყავი?

— ვიყავი მაგრამ, ეხლა ტვინი თან აღარა მაქვს.

— მაშ მიქელ-გაბრიელი არ გიღებს? მაგ ზემურაზს დიდი საქმეა ერთი ჯეჰელი მიეღე? ზოგმა სუდენტმა სამი ბატის ტაბლიცაც ვერ ჩააბარა, ჰამა მაინც უნივერსეტში მიიღეს და შენ სამოთხეში გლავბუხათაც არ შაგიშო... ჰუზურში მე რას გიშველი? წადი რაღა თავიდან მომწყდი, ამ დედაკაცს რას უცოცდები მეთქი? ეს რომ უთხარ ეწყინა, წიხლი მკრა და თანდათან კეკელასკენ მიიწევს. მე ხელი ვტაცე, ქვეშ მოვიქციე და აღარ უშვეფ. უცბათ ბაც! წიხლი მკრა ამ ოსკანას სკელეტმა და ტახტიდან დაბლა გადმამაგდო. გამომეღვიძა შეშინებული უყურეფ და ჭკვაზე ველარ მოვსულვარ—ვხედამ კეკელა თავზე დამდგომია, ქოშს მიღერებს და მიჯვარდება:

— შე ზემურაზო, ასე ფინთათ რო მაწვები ჭკვა სადა გაქვს, პაჩტი ნეკნები და გულის ფიცარი ჩამინგრიეო, რატო ფრთხილათ არ იცი ისემე, გადაბრუნ-გადმობრუნებაო?

— მე პირჯვარს ვიწერ, და ვებნები—კეკელჯან, მადლობა ღმერთს, რომ შენ დაგწოლივარ, მე ოსკანას ჩონჩხი მეჩხუბებოდა და იმას ვახრჩობდი მეთქი... საწყალს უტვინოთ თურმე სამოთხეში არ უშვებენ და სამუდამოთ საგიჟეთში ჩაუგდიათ მეთქი...

აი, ასეთი ულმერთობა ქნეს დოხტურებმა, ჰამა ეს რა არი? იძახიან თუო, ეხლა ბალშევიკები კლიმატორიუმს აკეთებენო და მარტო ტვინის ამოცლას ვინ გაკმარებს, სავსებით უნდა ნაცრათ გვაქციონო. არა, ძმაო, აქამდისინ სიცოცხლეს ვნატრულობდი, ჰამა ეხლა დროზე უნდა მოვკვდე, რომ საიქიოს თავიც და ტვინიც მთელი წავიღო და იქ მაინც გავიხარო, თორემ მეც იმ საწყალ ოსკანას საქმე დამემართება.

ფარსადან.

ტარტაროზკორებო, შემოკრბით ,,ტარტაროზი"-ს გარშემო!

კვაწარახი

№ 5 ,,ტარტაროზი"-ს უფასო დამატება № 5

„გ უ შ ა გ ე ბ ი"

„ზოგ ალაგას ქუჩებში ოადგმულ საფურთხებელ ყუთებს ხულიგნები იტაცებენ და ორმოებში ჰყრიან".

ლევარსი როხროხაძის პროექტით ხულიგნებისაგან საფურთხებელ ყუთების დასაცავად

ამასაც ყურადღება მიაქციეთ

„ისე არა ქუხს, როგორც წვიმს",—ამბობს ჩვენებური ანდაზა და მართლაც ჯერ-ჯერობით თბილისის ქუჩებში, შემოდგომის დადგომის მიუხედავად, მრავლად დაინახავთ თეთრ ხალათიანებს.

რას ნიშნავს ეს?

იმას, რომ მართალია, შემოდგომა დადგა, მაგრამ ზამთარი კიდევ არ დაწყებულა.

ნიშნავს თუ არა ეს იმას, რომ ჩვენ ზამთრათ შეშა არ მოვიმარაგოთ?

რასაკვირველია, არ ნიშნავს.

მაშ, შეშა აუცილებელი ყოფილა.

სად არის შეშა?—ტყეში.—ვის გამოაქვს იქიდან?—სატყეო ტრესტს.

მაშ, მივაკითხოთ სატყეო ტრესტს და შეშაც გამოვიტანოთ. ასეთი უნდა იყოს დღევანდელი დევიზი. ეს მართალია, მაგრამ, როგორც დეპეშები იტყობინებიან, ტრესტს შეშა არა აქვს და ამიტომ განცხადებებს აღარ იღებს.

როგორც იგივე დეპეშები იტყობინებიან, შეშის დამამზადებელ ორგანიზაციებს შეშინებიათ ტყეში შესვლა, რადგანაც იმპერიალისტური ზრახვებით აღსავსე მელა-ტურები თურმე აღარავის უშვებენ ტყეში. ამიტომ შეშის დამამზადებლებს ხელი ჩაუქნევიათ და თბილისისთვის შემოუფარებიათ თავი.

ისმება კითხვა: რა უნდა უყო, ან სად უნდა წაიღო კაცმა ასეთი „დამამზადებლების" თავი?

აი, ამ პრობლემის გადაწყვეტა წარმოადგენს დღევანდელ საჭირბოროტო საკითხს.

ტერს.

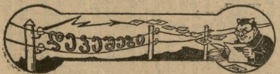

ლონდონი. (მიღებულია დაგვიანებით). ოსმალეთ-სპარსეთის შორის მომხდარ ინციდენტის მშვიდობიანად მოგვარებამ ჩემბერლენი ცუდ ხასიათზე დააყენა და აღარ აპირებდა პარიზში გამგზავრებას. მაგრამ, როცა ეს ამბავი გაიგეს ალბანეთსა და სამხრეთ-სლავიაში, ამ უკანასკნელმა ერთმანეთს შორის ატეხეს დავა. ამის შემდეგ ჩემბერლენი ისევ მოვიდა ხასიათზე და გაემგზა- [illegible]

მაჩხაანი. გურმანიაში ჩავიდა იტალიის საქმეთა გარეშე მინისტრის მარჯვენა ხელი და პირის ზიარება (გვარი დამახინჯებულია), რომელმაც ჰინდენბურგის მისაღებ ოთახში გადაყლაპა სამი ფაშისტური ბაყაყი. როგორც ამბობენ, ელჩს ეს ბაყაყები იტალიიდან ყავდა წაყვანილი ჰინდენბურგისთვის მისაძღვნელად.

ნიუ-იორკი. როგორც ვაშინგტონიდან იუწყებიან, შემოდგომის დაწყების გამო დროებით შეჩერა მუშაობა ბორშჩში დახრჩობისაგან გადამრჩენმა საზოგადოებამ. ეს საზ-ბა მთელი ზაფხული მუშაობდა ქ. ქუთაისში (ამიერკავკასიაში) და მიზნად ისახავდა — ბორშჩ-სუპში და საერთოდ წვენში დამხრჩვალ ბუზთა გადარჩენას. უკანასკნელი ცნობებით, მთელ ზაფხულში საზ-ბას გადაურჩენია 1.347,893 ბუზი. მათ შორის: 30 პროცენტი, მამალი ბუზია, 25 პროცენტი დედალი, 17 პროცენტი —საშუალო სქესის. დანარჩენთა სქესობრივი მდგომარეობა არ არის გამორკვეული.

გამოურკვეველია აგრეთვე დაღუპულ ბუზთა სოციალური შემადგენლობა.

ნაგომარი. ოფიციალური ცნობები ადასტურებენ რომის პაპის ავადმყოფობის ფაქტს. იუწყებიან, რომ პაპას (ანუ როგორც ნოე რამიშლი ეძახის „პაპოჩკას") ყელში გაჩხრია საზღვარგარეთელ საქართველოს მთავრობის წარმომადგენლის ძვალი. (

რომი. ქუთაისის ოფიციალურ რადიო-ჭორის სააგენტოს ცნობით, თბილისში გაემგზავრა ქუთაისელ მსმენელთა დელეგაცია, რომელიც დაესწრება კახეთში რთველის დღესასწაულს და ხელს შეუწყობს ღვინოების ჩაწურვას... დელეგაციას ხელმძღვანელობს ქუთლევინყიფხვანჭკორმის პასუხისმგებელი მდივანი.

დაუშვებელი საქციელი

ვინ არ იცის, რომ ცოლები ეჩხუბებიან ქმრებს და ამ უკანასკნელთა ფულს რევიზიასაც უშვებიან.

მაგრამ გლახუნ საწყალაძის ცოლი ხაზღვარს სცილდება.

გლახუნს მალულად შენახული ჰქონდა ჯიბეში ერთი აბაზი ტრამვაისათვის.

ეს გაუგო ცოლმა; „ობისკი" უქნა ქმრის ჯიბეს და მოიპარა ფული.

მეორე დღეს დილით გლახუნ სამსა- [illegible] ში, როცა კონდუქტორმა ჩამოიარა, ერთი კი მიიხედ-მოიხედა ცოლმა არ დამინახოს ტრამვაიშიო,—და ხელი იტაცა ჯიბეზე, რომლიდანაც ამოიღო საფულე.. მაგრამ....

ოი, საკვირველებავ,—საფულეში კაპეიკი არ იყო. გაწითლდა გლახუნ.. ყველა მას უცქეროდა.

ერთმა მანდილოსანმა ფულიც კი შეაძლია.

შერცხვა გლახუნს და ჩამოხტა ვაგონიდან.

სამსახურში დაგვიანების გამო საყვედური გამოუცხადეს.

ეს ცოლის ბრალი იყო.

ასეთი საქციელი დაუშვებელია ცოლის მხრივ ქმრისადმი.

მოვსპოთ ცრუმორწმუნოება

ცრუმორწმუნეობა ისპობა, მაგრამ ზოგში კიდევ საკმაოდ არის დარჩენილი.

მაგ., ამხ-ბა „ბუქი"—თანამშრომელი სახარებაძე, როცა სამსახურში მიდის დილით, ასე ფიქრობს:

— ეხლა მე ჩავალ რუსთაველის გამზირზე ოპერის პირდაპირ ტრამვაის გაჩერებასთან. თუ პირველად გამოივლის მოსკოვის ახალი ვაგონი, მაშინ ჩემი საქმე დღეს კარგად წავა.

[illegible] ხინახავს სხვა ნომრებს, გულზე ელდა ეცემა, ნერვები ეშლება და გაბრაზებით იფურთხება.

— ჯინაზე არ წავალ, სანამ მოსკოვის ვაგონი არ გამოივლის.—ემუქრება ვილაცას და ელოდება ახალ ვაგონს.

ამის გამო ხშირად აგვიანდება სამსახურში.

— თუ მეორეჯერ კიდევ დაიგვიანეთ, სამსახურიდან დათხოვნილი იქნებით,—აფრთხილებენ მას.

— დაცდილი მაქვს: თუ ახალი ვაგონი არ შემხვდა, რაღაც უსიამოვნებას გადავეყრები... კიდეც ამისრულდა. ბუტბუტებს თავისთვის სახარებაძე...

— და ის კი არ იცის, ახალ ვაგონიხათვის რომ არ ეცადა, სამსახურში დროზე მივიდოდა და საყვედურს არ გამოუცხადებდენ.

ქრონიკა

ხართულიდან გადმოვარდნა. გუშინ უკულმართის ქუჩაზე მესამე სართულის ფანჯრიდან გადმოვარდა ფინიაძაღლი და სასიკვდილოთ დაშავდა. ძაღლი მოთავსებულია დიასახლისის ლოგინში. ყეფის თავი აღარ აქვს.

დაჯახება. სარდაფიდან გამოსული მთვრალი მოქალაქე დაეჯახა ტრამვაის ბოძს. დაჯახება ისეთი ძლიერი იყო, რომ მოქალაქეს თავი გაუტყდა (თუმცაღა ისევ განაგრძო გზა ბარბაცით და სიმღერით).

ქურდი შვილი. დედის სახლში არ ყოფნის დროს კიზილიანის შაქრუამ ქილას თავი მოხსნა და შესჭამა მურაბა. დაბრუნებული დედა შემოესწრო და დამნაშავე დაიჭირა ბოროტმოქმედების ადგილას.

ყელის გამოჭრა. ხორცის ბაზარში მეყასბე საქომ, ყელი გამოჭრა ბატკანს.

შეპყრობა. გუშინ, შუადღის ორ საათზე, ჭამა-ყლაპვის ტრესტის დირექტორი ძლივს შეიპყრეს დაწესებულებაში მისმა თანამშრომლებმა ჯამაგირის უწყებაზე ხელის მოსაწერად.

ახირებული ქურდობა. ძილის დროს ბატტვინაძეს მოჰპარეს ტანზე ჩაცმული ზედა და ქვედა საცვლები, რის დაკარგვაც მეორე დღეს გაიგო დაზარალებულმა.

ტ რ ა მ ვ ა ი შ ი

დილით სამსახურის დაწყების დროს და შუადღეზე—გათავების შემდეგ ნება დართულია ტრამვაის ვაგონში ნორმაზე მეტი მგზავრების წაყვანა.

(ქრონიკიდან)

ქალი (კაცს):— მუხლებზე რომ მაჯდებით,—ბავში ხომ არ გგონიათ თქვენი თავი?

კაცი:—არც თქვენ არ ხართ პატარა გოგონა, მაგრამ თუ გნებავთ, გადავნაცვლდეთ! საწინააღმდეგო არაფერი მექნება!

რჩევა-დარიგება

კითხვა: კირკის ქუჩის კუთხეში ხულიგნებმა ჩამიმტვრიეს წინა კბილები. რა უნდა ვქნა?

პასუხი: ეცადეთ უკანა კბილებიც არ ჩაგიმტვრიონ.

—:—

კითხვა: კახეთში მინდა წავიდე მაჭარის სასმელად, მაგრამ შვებულებას არ მაძლევენ, როგორ მოვიქცე?

პასუხი: იყიდეთ მოგრძო რეზინი: ერთი თავი კახეთის რომელიმე გლეხის მაჭრიან ქვევრში ჩადეთ, მეორე თქვენ ჩაიდეთ პირში და მოქაჩეთ (თავისუფალ დროს). ამრიგათ, თქვენ გადარჩებით კახეთში წასვლას.

—:—

კითხვა: ვარ რეგისტრატორი და მაქვს მცირე ჯამაგირი, რომელიც არ მყოფნის. რას მირჩევთ?

პასუხი: როგორმე იშოვეთ გამგის, ან მისი მოადგილის თანამდებობა და გარწმუნებთ, რომ ჯამაგირიც მოგემატებათ და გამოსარჩენიც.

—:—

კითხვა: მსურს საზამთრო ტანისამოსი მოვიმარაგო, მაგრამ საშუალება არა მაქვს. რა უნდა ვქნა?

პასუხი: შეირთეთ ფართლეულობის მაღაზიის ქალი (ან ცოლი), ან მიათხოვეთ თქვენი ახლობელი ფართალტრესტის ერთ-ერთ პასუხისმგებელ მოღვაწეს.

„გუზ-გუზ".

„....ერთდროულათ სამ თეატრში...“

არავის ეგონოს, თითქოს განგებ ვამბობ, რომ—**რესტორანიდან გამოვედი და წავედი კინოში, სადაც მიდიოდა სურათი: „კაცი რესტორანიდან“.**

სამ კინო-თეატრში მიდიოდა ეს სურათი ერთდროულად.

მართალია: სახკინმრეწვის სურათსავით დიდხანს ვერ გაუძლო ამ სურათმა ეკრანს—რაღაც ორიოდე კვირის განმავლობაში უჩვენებდენ,—მაგრამ ბილეთის შოვნა (და ბილეთის შოვნაზე უფრო ადგილის შოვნა) ძნელი იყო.

ამიტომ, როცა რესტორანში ვსადილობდი (უფრო სწორედ—ვახშმობდი) ლუკმებს ერთმანეთზე ვყლაპავდი, რომ სადილი მალე გამეთავებია, პირველ სეანსისთვის მიმესწრო და სახლში ადრე დავბრუნებულიყავი, რომ ჩემს ცოლს არ გაეგო ჩემი ბოროტმოქმედება—კინოში წასვლა.

ჰო-და, როცა ლუკმების ყლაპვას ვაჩქარებდი, ერთ ლუკმას ხახაში ფეხი დაუცდა და „სასულეში გადამცდა“ იგი უბედური.

დამაწყებია ცხინკება. საშველი აღარ იყო. ცხინკებ-ცხინკებით შევარდი სალაროში.

— მგონია დავაგვიანე პირველ სეანსზე?!—შევეკითხე მოლარე ქალს და საათს დავხედე: **8 საათი 28 წუთი იყო.**

—არა; ჯერ არ დაწყებულა!—მანუგეშა მან და ბილეთთან ერთად პროგრამაც მომცა.

— აი, პატიოსანი ხალხი! ალბად დამიცადეს!—გავიფიქრე ჩემთვის და კონტროლს ბილეთი წარუდგინე.

როცა კონტროლი ბილეთს ხევდა, დარბაზიდან მოისმა ხმაური და ტაში.

გამიკვირდა. უცბად თავში გამიელვა:

— ხომ არ შევცდი!? ეგებ აქ კინო არ არის? ალბად კლუბია და მოხსენებას აკეთებენ?

მივიხედ-მოვიხედე. კინო-სურათების რეკლამებმა დამარწმუნეს, რომ ეს კინო **„სოლეი“** იყო. ამის შემდეგ ჩემს თავს უფლება მივეცი შემეკითხა კონტროლისათვის:

— უკაცრავად! ალბად მოხსენების შემდეგ აჩვენებენ სურათს!.. თუ იცით, მალე გათავდება მოხსენება!?

— რისი მოხსენება!? რა მოხსენება!? იმიტომ ხმაურობენ, რომ სურათის ჩვენება დააგვიანეს.

მიწყნარდა ხმაურობა.

შევედი დარბაზში.

დაზვერვის შემდეგ ძლივს-ღა ვიპოვე ერთი ალაგი.

— სწორედ ბედნიერი ვყოფილვარ: **ჯერ** არც დაწყებულა და ადგილიც ვიშოვე!—გავიფიქრე ჩემთვის ჩავჯექი სავარძელში და პროგრამის კითხვა დავიწყე.

ერთმა ყმაწვილმა ქანდარაზე ტაში დაჰკრა. ალბად ეს სიგნალი იყო: მთელმა ქანდარამ ტაში დაუკრა. მას აჰყვა პარტერი, შემდეგ ლოჟებიც.. და მთელ დარბაზში ტაში ქუხდა.

— ტაში... ტუში!—დაიძახა ტაშის დამწყებმა, ადგა თავის ალაგიდან და ლეკური ჩამოუარა. პარტერმა ზევით დაიწყო ცქერა. თეატრის მოსამსახურენი დარეტიანებულივით დარბოდენ და მუნჯურად ემუქრებოდენ „რევოლიუციონურად განწყობილ ქანდარას“. ერთი წესრიგის დამცველი მოსამსახურე ქალი მივიდა მოცეკვავესთან, რომელმაც, როგორც კი თვალი მოჰკრა მისკენ მიმავალ ქალს, მაშინვე ცეკვით გაექანა ქალისაკენ, მიუახლოვდა, დარბაისლურად თავი დაუკრა და საცეკვაოთ გამოიწვია. გაბრაზებულ ქალს უნდოდა რაღაც ეთქვა, მაგრამ მოცეკვავემ ხელი გაუყარა მკლავში, ცეკვით მიიყვანა მოაჯირთან და პარტერში გადმოახედვინა. ნიშნად მადლობის გამოცხადებისა, მოცეკვავე თავს აქნევდა და გულზე ხელს იდებდა—მადლობას უცხადებდა დარბაზს. მაყურებლებს შეუკავებელი ხარხარი აუტყდათ. ქალსაც გაეცინა; გაწითლდა და დარცხვენილი უკანვე გამობრუნდა.

სამტრედია

„იშვიათი შემთხვევაა, რომ სამტრედიის რკ. გზის დეპოს კანტორაში თანამშრომლები თავის საქმეზე ნახო“

(ჯოე)

—ვერ მეეტყვით, თქვენს გაზრდას, სად არის დეპოს უფროსი.

—აქ არის, მაგრამ გარედ გავიდა.

—თანაშემწეს ვერ ვნახავ.

—ისიც გუშინ და დღეს არ მოსულა.

—მეორე თანაშემწე.

— ისიც იყო ამ დილას და ეხლა არ არის.

—არც მესამე თანაშემწეა ნეტა. ნუ დამიმალავ თუ არის.

—დედა ნუ წამიწყდება—ავათ უნდა იყოს.

—ქუთაისიდან ვარ ჩამოსული და ეს ქაღალდი მაინც დამიბეჭდეთ.

—მემანქანე ქალი სადღაც წავიდა და ჯერ არ დაბრუნებულა, ალბად სადმე ბაზარში სეირნობს.

—ის მაინც მითხარით— რამდენია ჩემი საშუალო ხელფასი.

—ბუჰხალტერი ჯერ კიდევ არ მოსულა.

—მოწმობა მინდა და ადგილკომი მაინც მანახვე.

—დედის სულს და წმინდა ზიარებას გეფიცები,—აგერ ორი კვირაა ქაღალდები მიწყვია და ადგილკომის ნახვა არ იქნა, რომ ხელი მოეწერა.

—ვაი თქვენს პატრონს, თორემ მე რა მიჭირს.

გლეხი (გამგეს):—ცოტა საქმე მაქვს და თუ შეიძლება...

გამგე:—ჯერ ქუდი მოიხადე...

გლეხი:—ეჰ. ჩემი სამშაურიანი ქუდი გინდ მოვიხადო, გინდ არა, რა დიდი საქმეა.

— სსს! — მისცა სიგნალი მეთაურმა (მოცეკვავემ) და მთელი ქანდარა სიჩუმემ მოიცვა. ამ სიჩუმეში მალე მოისმა მეთაურის ხარხარი, რომელსაც აჰყვა მთელი ქანდარა; იქიდან პარტერს მოედვა სიცილი; სიცილს მოჰყვა: ტაში, სტვენა, ძახილი და იატაკზე ბრახუნი. ისევ დაფაცურდენ, დატრიალდენ მსახურნი, მაგრამ მათი დაბნეული და გამოურკვეველი მდგომარეობა, კიდევ უფრო აცინებდა მაყურებლებს.

— ნუ ხმაურობთ; მალე დაიწყება! —მოისმა გამგის თანაშემწის ხმა.

— როდის დაიწყება? აქ შენს სანახავად კი არ მოვსულვართ!—ისაყვედურა ერთმა ქანდარიდან.

— რატომაც არ მოვსულვართ! ვერა ხედავ რა გოჭივით მოყვანილი ბიჭია?—ჩააჩუმა მეთაურმა „არამკითხე“ კოლლეგა.

— ჯერ „მინიონში“ მიდის სურათი, მერე „არფასტოში“ და მერე კი...

— რატომ მერე?—ველარ მოითმინა ერთმა მოქალაქემ და ისე უცბად წამოხტა ადგილიდან, თითქოს ქვემოდან ლურსმანი ამოსჭედეს მის სავარძელსო.

— იმიტომ, რომ, ერთი ლენტია მთელ ტფილისში და ერთდროულად სამ თეატრში აჩვენე....

ამ დროს ჩაჰქრა სინათლე.

— იშკილ!—დაიძახა ვიღაცამ ქანდარიდან.

— მადლობა ღმერთს!—გაუხარდა პარტერს. სავარძლებში გასწორდენ, ფეხები ფეხზე გადაადვენ, უკან მიაწვენ ზურგით საჯდომებს, მიაცქერდენ ეკრანს და დაალეს ხახა საყურებლათ, მაგრამ...

ეკრანი ციმციმობს... ზედ არაფერს აჩვენებენ...

— იშკილ!—მოისმა ეხლა ბოხი ხმით; ((ეტყობოდა „მოცეკვავე“ იძახოდა, ხოლო ხმა გამოეცვალა). მას აჰყვა ჩვეულებისამებრ მთელი ქანდარა. აქა-იქ პარტერშიაც დაიძახეს. „უფრო მოიტელიგენტოებმა“ ამ სიტყვას გვერდი აუარეს, მაგრამ სამაგიეროთ, ფეხებით და „ტროსტები“-თ ასტეხეს იატაკზე ბრახუნი.

ისევ განათდა.

—პირველი ნაწილი უკვე წამოვიდა „მინიონი“-დან და მალე დაიწყება ჩვენება!— გამოაცხადა ვიღაცამ და ისე გაჰქრა, რომ არავის დაუნახავს იგი.

ქანდარაზე ისევ გაიმართა ცეკვა, შემდეგ სიმღერა. თეატრის მოსამსახურეები ველარ ბედავდენ მათთან მისვლას და შორიდან უცქერდენ დამარცხებულის გამომეტყველებით.

ჩემს გვერდით საკმაოდ ხნიერი კაცი იჯდა და ნერვიულობდა— საათში იცქირებოდა ხშირად და საათის ოქროს ჯაჭვს სრესდა თითებით. ბოლოს ველარ მოითმინა;უნერწყვოთ და დასტოვა დარბაზი“. (ალბად პაემანზე ეჩქარებოდა).

მეკარესთან „დელეგაციებმა“ დაიწყეს სვლა „მდგომარეობის გამოსარკვევად“.

გავიდა ხანი ისევ ატყდა ხმაური.

—დამშვიდდით! მოთმინება იქონიეთ! „არფასტო“-ში უკვე დაიწყეს პირველი ნაწილის ჩვენება; მალე აქაც დაიწყებენ!—გამოაცხადა გამგემ.

—ვაი შენს პატრონს! ამდეხანს კიდევ უნდა ვიცადოთ?—გადმოსძახა ქანდარამ.

—ეს როგორ შეიძლება? ეს საზოგადოების აბუჩად აგდება!— ლოჟიდან დაიძახა ვიღაც მოქალაქემ.

—რატომ „არფასტო“-ში -აიღეს და ჩვენთან არ მოიტანეს?— იკითხა მანდილოსანმა, რომელიც ბრაზისაგან ცეცხლის ნაპერწკლებს ჰყრიდა თვალებიდან.

—იმიტომ, რომ „არფასტო შუა გზაზეა... იქ ამაზე უარესი ამბავი ხდება—სულ დაამტვრიეს სკამები, და ამიტომ...

—ვაჰ! თუ უარესობაზეა საქმე, ერთიც ჩვენც გვკითხეთ და!— ერთხმად დასძახა ქანდარამ და ისეთი ხმაური ატყდა, რომ ქალებმა და ბავშვებმა კივილი მორთეს.

—დაჩუმდით, თორემ მილიციას და „პაჟარნი კამანდას“ გამოვიძახებთ!—

—საჭიროა, საჭირო.— იძახდ[illegible] ქანდარაზე.

ისევ ჩააქრეს სინათლე.

მევობრული შარჟი (ქ. ფოთი)

მუშათა კლუბის გამგე ამხ. ხავთასი ულმობელი მტერია უბილეთო ბავშების, რომლებიც იერიშით შედიან კლუბში.

(გ. არული).

თუ ჩამივარდით ხელში...

თელავი

ერთი მეხანძრე (მეორეს):—ნუ გეშინია! თუ თეატრში ხანძარი გაჩნდება, აი აქედან გავიპარებით!

(რენო).

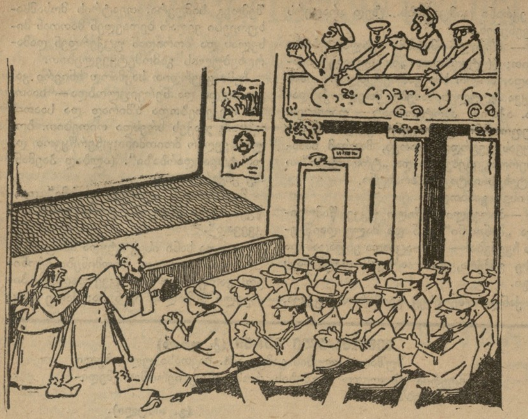

„აზნაურმა პაპახი მოიხადა.

—კარგია, კარგი.— მოისმა ხმა ქანდარიდან. ამ ხმას მალე კოცნის ხმაური და ქალების კივილ მოჰყვა.

—უიმე, ვიღაც ოხერმა მაკოცა..

—ვაიმე, ჩემო რედიკულო...

—ხელი იტაცეთ ჯიბეში, თორემ ფულს ამოგართმევენ...

მე არხეინად ვიჯექი. ანდა რა სადარდებელი მქონდა— შემს ჯიბეში გახვრეტილი კაპიკსაც ვერ ნახავდა მეძებარი, თუ გინდ მიკროსკოპით ეძებნა იგი.

—აანთეთ სინათლე, აანთეთ—! კიოდენ ქალები და ბავშვები.

სიბნელის დროს ჩემს მეორე გვერდში მჯდომ მორცხვ მოქალაქეს ესარგებლა შემთხვევით და გაპარულიყო —„დემონსტრატიულად დაეტოვებია დარბაზი". მე გადავჯექი მის ალაგზე. ორი თავისუფალი ადგილი მარჯვენა მხარეზე მოვიტოვე; (ვინ იცის, ეგებ შეყვარებულები მოვიდენ და მათი დაშორბა, ცოდვაა!).

გამოაცხადეს: —„არფასტო" -დან უკვე გამოუგზავნიათ პირველი ნაწილი.

—იი ოჯახქორი შიკრიკი, „არფასტო"-დან ამდენხანს ველარ მოვიდა?! —წამოიძახა ვიღაცამ.

—ალბად სადმე რესტორანში შეივლის; როცა მოვა, მაშინ იქნება ნამდვილი **„კაცი რესტორანიდან"?** განმარტა ყველას გასაგებად ქანდარის წარმომადგენელმა და ყველას გაეცინა.

რამდენიმე ხნის შემდეგ ერთ ლოჟიდან მოისმა ტაში და, სწორედ ამ დროს...

დარბაზში შემოვიდა შეჭპლარებული ჩოხოსანი მოქალაქე თავისი თავხურიანი მეუღლით. მართალია: გახუნებული და ალაგ -ალაგ დაკერებული იყო მისი ჩოხა, მაგრამ გრძელი ხანჯალი და ძველი ტანსაცმელის „შელანძლოულობას".

ეტყობა ვინმე იმერელი „აზნაური" იყო.

ლოჟის ტაშს აჰყვა მოთმინებიდან გამოსული ყველა მაყურებლების ტაში, რომლის ქუხილი მთელ დარბაზს აყრუებდა.

„აზნაური" და მისი მეუღლე დაიბნენ, შეკრთდენ და შუა ალაგას გაჩერდენ.

—ჩვენ გვიკრავენ ტაშს; მადლობა გამოუცხადე.— ჩასჩურჩულა და უჯიქა ცოლმა ქმარს.

„აზნაურმა" პაპახი მოიხადა და იქით- აქეთ, ყოველმხრივ თავის- ქნევით ცოლთან ერთად მადლობას უხდიდა მთელ დარბაზს, რომელიც კიდევ უფრო უმატებდა ტაშს. ქანდარა ფეხზე წამოდგა და მოსულთა მისამართით ოვაციები გამართა.

ატყდა ხარხარი მთელ დარბაზში.

„პატივცემული" ცოლ-ქმარი ჩემს გვერდით დაჯდა.

—ხედავ როგორი პატივი გვცეს?, როგორ ალტაცებით შეგვხდენ?!—ეუბნება ჩურჩულით ცოლი.

—იმე, ბოშო, აბა რა გგონია შენ?! სოფელში არ გვაქვს პატივი და მორიდება გამოყრუებულ გლეხებისაგან, თორემ თფილისში, განათლებულ ხალხში ძველებური ღირსება და პატივცემა გვაქვს!—უთხრა „აზნაურმა" თავის ცოლს და სავარძელში გასწორდა ჩემსავით, რომ მიელო დიდკაცური სახე.

საათს დავხედე. უკვე დრო იყო ცოლის წინაშე გამოვცხადებულიყავი და მეც „დემონსტრატიულად" დავტოვე დარბაზი".

ისელი.

„გამოცდებზე"

— თქვენ რაღა ხელობის კაცი ბრძანდებით?

— ექვსი წლის წინად მასწავლებელი გახლდით... შამშილობამ რო შემაწუხა, კალატოზობა დავიწყე..

— კალატოზობა?

— დიახ, მაშინ ალმშენებლობა დაიწყო საბჭოთა კავშირში.

— მერე?

— მერე და კალატოზების კავშირში ჩავეწერე, მაგრამ სამწუხაროდ ბირჟამ არც მაშინ გამგზავნა სამუშაოზე. იქ დიდხანს ვიყავი უმუშევარი..

— მერე?

— მერე აქა-იქ სახლების კედლების დამთავრება რო მოხდა, ვიფიქრე იქნებ იატაკები მაინც შემაღებინონ მეთქი, ვისწავლე იატაკების შეღებვაც...

— მერე?

— მერე იატაკ-მღებავთა კავშირში გადავეწერე, მაგრამ იქაც დიდხანს ვიყავ უმუშევარი..

— მერე?

— მერე აღარ მახსოვს იქიდან რომელ კავშირში გადავეწერე...

— ეხლა რომელი ხელობისთვის გნებავთ გამოგცადოთ?

— ამდენი უმუშევრობისაგან ყველა ხელობები დამავიწყდა და რომელშიც გნებავთ, იმაში გამომცადეთ.

— თქვენ რაღა ხელობა იცით?

— მე არაფერი ხელობა ქვეყანაზე არ ვიცი. კაი მოქეიფე ბიჭი ვიყავი, სმაში კაცი ვერა მჯობნიდა, თამადობაც ვიცოდი და მიყვარდა უმუშევრობა.

— მერე აქ რაღას მოსულხართ?

— ვა, უმუშევრობა მიყვარდა მეთქი, არ გეუბნებით! აქ ამიტომ მოვედი, რო უმუშევართა რიცხვში ჩამწეროთ და ვიქნები კიდეც უმუშევარი.

ფეშანგი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

კომპლექსიური მეთოდი

ერთ ადგილობრივ სკოლის ექსკურსიას თავი მოუყრია აქ, სადაც მდ. ყვირილას უერთდება პატრა ღელე აჯამურა - ზევით ზესტაფონის ახლად გაკეთებულია ბონდი. ქვევით კი ნავი მუშაობს.

მასწავლ. რა არის ეს? (მიუთითებს ღელეზე).

მოწაფეები: წყალია, ბატონო, წყალი.

მასწ. წყალია, მაგრამ როგორი წყალია?

მოწაფეები: მღვრიე, ბატონო, მღვრიე.

მასწ. კიდევ ვერ მიმიხვდით; როგორი წყალია — დამდგარი თუ მიმავალი?

მოწაფეები: მიმავალია, ბატონო მიმავალი: წისქვილებსაც აბრუნებს.

მასწ. მერე მიმავალ წყალს რა ჰქვია?

მოწაფეები: აჯამურა, ბატონო, აჯამურა.

მასწ. ოხ, რა ტუტუცები ხართ! მიმდინარე წყალს ხომ მდინარე ჰქვია! — აი ამას გეკითხებით!

მოწ. უი, ბატონო... მდინარე, ჰო მდინარე.

მასწ. აი ეხლა ეს რა არის? (უჩვენებს ყვირილაზე).

მოწ. ყვირილა, ბატონო, ყვირილა.

მასწ. ბიჭო, აი წელან რომ გითხარით! რა არის მერე ეგ ყვირილა?

მოწ. წყალია, ბატონო, წყალი.

მასწ. მერე როგორი წყალი?

მოწ. შავქვიანია, ბატონო, შავქვიანი!

მასწ. აი, თქვე სულელებო, წელან არ გითხარით?

ერთი მოწ. მდინარე, ბატონო.

მოწაფეები: ტყუის, ბატონო, ზღვა არის, ზღვა.

მასწ. არა, ყვირილა მდინარეა.

მოწაფეები: არა ბატონო, ასე პატარა აჯამურა თუ მდინარეა, ყვირილა ზღვა არის, ბატონო!

მასწ. მე გეუბნებით, რომ ყვირილა მდინარეა.

მოწ. ტყუანის დედა...

მასწ. ზღვა კომპლექსიური მეთოდის თანახმად არის ისეთი ტბა, როგორიც არის მაგ. შავი ზღვა.

მოწ. უი, ბატონო, რა ყოფილა?!

მასწ. აბა, მითხარით, — რა სარგებლობა მოაქვს ყვირილას?

ერთი მოწ. ყვირილას ის სარგებლობა მოაქვს, ბატონო, რომ წრეულს, მაგალითად, ზედ გააკეთეს ბონდი, რომელიც აღებული ქონდა გასაკეთებლად მაისურაძეს. გააკეთა და ეილო ასი თუმანი... აი, ბატონო, სარგებლობა ეს არის.

მასწ. ტყუილია! აბა შენ სთქვი, ლევანი!

ლევან: ბატონო, ყვირილას ის სარგებლობა მოაქვს რომ, ე, ბატონო, ქვეით რომ ნავია, იმაზე თითო კაცის გაყვანაზე იხდევინებიან შაურს; დღეში ხუთასი კაცი დადის. აი, ბატონო, სარგებლობა.

მასწ. ეგ კი არა, ყვირილიდან, თანახმად კომპლექსიური მეთოდისა, შეიძლება არხის გაყვანა. ეს კი დიდი სასარგებლოა.

მოწ. არის, ბატონო, ერთი არხი, მარა არაფერი სარგებლობა არ მოაქვს.

მასწ. ეგ უწყლო არხია. მაგ არხში შეიძლება გადავიდეს წყალი თუ ვინმემ გადაიყვანა.

ძგუნტი.

მაქსიმეს გასაჭირი

— რატო არ დაიწვა იგი დღე, რაცხა დღეს მე დავიბადე! ქე იტყვით: რაზე იწყევლი ასთე თავსო, მარა მოდი და ნუ დეიწყევლი თავს, როცა დუნიაში თითის საჩვენებელი გავხდი.

რაცხა ჩემ დასაფსებათ ჩემმა ექვთიმემ გაათავა აქანე ცხრა კლასია თუ დაფხობა და ეიჩემა: გინდა თუ არა, უნდა მიშოვო რამეფრათ ფული, ჩევიდე ქალაქშიო და შევიდო იქინე უმინერსტებშიო.

ვუშალე ბევრი: მეიცა ბოშო, პატარა ხანს მაგ შენ სწავლას არავინ წაგართომს, ქე გექნება ისთევე, და როცხა მიხვალ იქინა, რა უშავს-თქვა.

თქვენც არ მომიკვტეთ, აგი იმან არ დაიჯერა: მე ვწუხვარ თქვენი გულისთვის, მალე გავათავეფ იქინე სტავლას, მერე საფსახურში შევალ და ფულს პანტასავით მოგაყრითო.

რო არ მომცა არაფრით საშველი და ჩამაჟინდა, ქე ვიფიქრე მე სულელმა: იქნება მართლა ღმერთმა გადმოგვხედოს-თქვა. ვეცი აქეთ - იქით, ვის სად მივაწყდი და ქე შევკონკე რაცხაფერათ ხუთი ჩერვონსტი. ურია არ გამიშვია და ქრისტიანი უვალებელი.

წევიდა ქალაქშით.

გევიდა ორი კვირე და მომივიდა წიგნი.

გავხსენი, წევიკითხე. მწერდა: „მამაჩემო ეგზამანებს ვაბარეფ ეხლა სულ პიატებზე, ცოტა ფული შემომელია და თუ არ მომაწოდე დროზე, ჩემი საქმე გლახათ წავაო“.

ჩავარდი ცეცხლში, რაღას ვიზამდი, გავყიდე ჩემი ძროხა და წევედი იქინე.

ჩევედი დიდი ცოდვილებით ქალაქში. ვიფიქრე: აწი აღარა მიშავს-თქვა, მარა ჯერ სადაა თურმე გაჭირვება. რო ჩამევედი პოვეზდიდან და გამევიარე პატარაზე, მოშპა ვიცხა და მეტეკა ხელში:

— აპა, ამხანაგო უნდა ავწონოთ შენი ვეშჩიო!

— იმე, რა აწონა უნდა ამას-თქვა? — ვკითხე.

— იგი ჩვენ ვიცითო! წამიყვანა. შედვეს ჩემი ხურჯუნი სასწორზე. შტრაფი გადიხადე თვარა, ხურჯინს არ მოქცემთო. გავშტერდი კაცი, რას ვიზამდი; მივეცი ფული და გამომაგდეს გარედ.

სათ გინდა ახლა გაიგნო თავი?! შემომესიენ მთელი პოლკი ბალნების და დამიწყეს ხვეწნა: „მეიტა მე წაგიღეფთო“. გავბრაზდი და გავრეკე ყველეი. მერე ვიცხამ მითხრა ერთმა, ეგერ კონკაში ჩაჯექი და პრიამოთ შენ შვილთან მიგიყვანსო“.

გემეხარდა გაბრაზებულს გუნებაზე; ევიგდე თავი და მიველ რაცხა კონკასთან. ის იყო შევდგი ხურჯინი და ქეც წევიდა იგი. ეხლა კი გავბრაზდი, დავკარი ფეხი და ქე გევედევნე უკან, მარა თქვენს მტერს. ავდგი თუ არა ზეთ ფეხი ქე ჩამოვარდი ისთევ ძირს და ერთიანად ამოვევლე ნაგავში. გააჩერეს იგი რავაც იქნა; მოვფოფხთი ქვეყნის სამარცხვინოთ. ევედი ზეთ, მარა ვაი ამ ასვლას —სადღაა ხურჯინი. ამ დარდს კიდო ვინ გაკმარა, ვიცახა კაცმა მეტაკა და მანათი გადამახთოვია: აგი რო ახტი იმიზა არისო. ამენთო გულში ოუნთებელი და გამიჩნდა გოუჩინარი. საითაც მივიხედე, ყველეი მე მიმზერდა. გავწითლდი, შემრცხვა და ვინ იცის კიდო რა არ დამემართა.

— შენ დოუქციე ღმერთო, ცოლშვილი ვიცხამ აქანე ამოსვლა მასტავლა-თქვა. გაჩერდა კონკა. ჩევედი და გოუდექი გზას. მივალ მარა, არც მე ვიცი სად მივალ. შევედი დუქანში, ავაწონიე პური და ვიფიქრე თან რასმეს ვკითხავ-თქვა. გამევისვი ჯიბეზე ხელი, რას ეძეფ. სადღაა ფული? დავკარი ფეხი, დავწყევლე იქოურობა და დიდის გაჭირვებით უკან დავბრუნდი სოფელში, ისე რომ ჩემი ბიჭი არ მინახავს ქალაქში.

დავწერე წერილი და შევუთვალე: „შვილო, დეიქცეს მადაურობა. შენი ფული შტრაფებს და ქურდებს არ ეყო და შენ რას მოგრჩებოდა-თქვა. მოორეთ აღარ შემომითვალო, თვარა სულ ერთია, იგიც ეგენს მოუნდებათქვა“ სტორეთ არაა თუ?!

ყაისარ.

„დ ა ვ ა“

სცენა ოჯახში

ცოლს გარდა, სხვებიც მეძახიან ქარაფშუტას. მე არ ვეთანხმები მათ მიერ ჩემს ასეთ შეფასებას, რადგან კარგად ვიცი, რომ თავში ქარი და ფშუტა კი არა, ტვინიც არა მაქვს.

ერთ დღეს საგანცხადებო ბოძიდან მოვხსენი განცხადება საბუჰალტერიო კურსების შესახებ და სახლში წავიღე.

— დედაკაცო,—ვეუბნები ჩემს ცოლს,—მე უნდა შევიდე საბუჰალტერიო კურსებზე და მერმე სამსახურის შოვნა ადვილია...

— მეც შევალ კინო-არტისტობის კურსებზე!—წამოიძახა ცოლმა.

— რას მიედ-მოედები! ვინ გაიგონა შენი არტისტობა? სადაური პოლა ნეგრი, შენა მყავხარ?

— ნეგრიცა ხარ და ინდუსიც თუ კაია!.. ყაძახო, სასაცილოთ ვის იგდებ შენ? ნეგრზე უფრო უარესი ხარ!—გამიჯავრდა ცოლი.

—:—

საჰკინმრეწვიდან დაბრუნდა ჩემი ცოლი.

ვერაფრის თქმა ვერ გაუბედე; ეტყობოდა გაბრაზებული იყო. ბოლოს, როგორც იქნა, გავბედე და ვკითხე:

— როგორ არის საქმე?

— ასე მითხრეს: „ქესტები“ არ გვარგაო.

— მართალი კი უთქვამენ. შენი არც „ქესტი“ვარგა და არც კრამიტი.

— რას ამბობ, რას? კიდევ დამცინი? მე ფული მინდა, ფული, ბევრი ფული!—და ბრაზისაგან არ იცოდა რა ექნა. მუსკულები კანდელაკივით დაეჭიმა, თვალებში ამოკი ჩაუჯდა, ხოლო მუცელი სამანაშვილის დედინაცვალსავით გამოებერა. ის იყო უნდა ქორივით დამცემოდა, რომ მე ჯიბიდან ინდუსტრიალიზაციის სესხის ობლიგაცია ამოვიღე და ვუთხარი:

— არ შეცდე, არაფერი ცუდი მიქნა. აქ არის ოცდახუთი ათასი მანეთი!—და თან ობლიგაციას ვატრიალებდი ხელში.

მართლაც, აშის შემდეგ ცოლ-ქმარს ჩხუბი აღარ მოგვდისთ ერთმანეთში. ცოლს იმედი აქვს, რომ ფულს მოვიგებთ. ჯერ ის რად ღირს, რომ ცოლი დამშვიდდა, ყოველივე საყიდლები მერმისთვის გადასდო და მე მომასვენა!

ვისაც უნდა ოჯახში მშვიდობიანობა დაამყაროს, აუცილებლად უნდა იყოს სესხის ობლიგაცია.

ყოველივე მოთხოვნილებები მოგებისათვის გადადეთ! მოგებით დაიმედებული ცოლები აღარ შეაწუხებენ ქმრებს.

აზალი

გორის ხილი

ვაშლი, ატამი გორისა
ძალიან გემრიელია.
გარედან ბრწყინავს კალათი
და შიგნით ცარიელია.

ღრმად დამწუხრებული ხეთის (ზუგდიდის მაზრა) თემის გლეხობა აუწყებს ყველას, რომ გარდაიცვალა სახალხო სახლის ასაშენებელი,

ხე-ტყის მასალა,

რომლის გამოსვენება მოხდება ფილიპე ბუკიას სამმართველოდან.

(ენამურე).

საჭამიასერის (გურია) გლეხკომის ჰირისუფალნი: ივ. ხუნდაძე, ისიდორე ვაჩეიშვილი, ტარასი ხუნდაძე და ვანიჩქა ზაქარეიშვილი აუწყებენ თავიანთ ჯიბეებს და კუჰებს, რომ ხუთი წლის ჰამის შემდეგ გარდაიცვალა მათი დროების გამტარებელი და საყვარელი გლეხკომის

წითელი სასადილო

რომლის ნეშტი (გუდა-ტიკჰორები, ბოთლები, ძაბრი, წინსაფარი (ფართუკი) და სხვა ასეთი ხურდა-მურდა ნივთები) გადასვენებულ იქნა ბიკტორ ხუნდაძის სამიკიტნოში.

მონდობილობით კირილეისონ.

ზესტაფონის ცხრაწლედის მე-9-რე ჯგუფის მოწაფეები ღრმა მწუხარებით აუწყებენ ამხანაგებს, მასწავლებლებს და ყველას, რომ ხანგრძლივი შეგროვების შემდეგ შემგროველთა ხელში გარდაიცვალა მათი იმედი და ნუგეში.

78 მანეთი

რომელიც შეკრეფილ იყო ქართველ მწერალთა ანტოლოგიის და უცხო სიტყვათა ლექსიკონის შესაძენათ.

პანაშვიდი ყოველ დღე, ქ. ზესტაფონში, ახალ გაკეთებულ ბონდზე.

საშას სიმღერა

(საწირე, ქუთ. მაზრა)

ჩვენ ვეწვიოთ სამკითხველოს,
თუ კი იქნა იგი ღია;
აქ მის გამგეს ყიფიანსა
ეშხით პირი გაუღია,
და იმღერის: — სახლში ვზივარ,
ვერვინ მოვა ჩემზედაო;
სამკითხველო გაუხსნიათ
ალმასკომის გვერდზედაო.
პოლიტგანმა გამოუგზავნა,
რადგან მწყალობს პროტექცია;
და მეც კარგად შევადგინე,
სამკითხველოს პროექტია.
ათ საათზე რომ გავაღებ,
დავკეტავ მას სამ საათზე;
(პროტექცია როცა მწყალობს,
ვინ რას მეტყვის მე ამაზე?).

გორკი.

რიონი

სად. რიონის ბუდკაში მოვაჭრე ნიკიფ. ბერიძეს, რომ თავი ემართლებია კედლის გაზეთის ბრალდებიდან, დასწერა დიდი განცხადება, რომელზედაც ხელის მოწერა სთხოვა 70-მდე მუშა - მოსამსახურეს.

ოცი წელი ვაჭარი ვარ,
და არ მახსოვს მსგავსი რამა.
ამ ბოლო დროს ის „ნაჯლაბნი“.
იცის ღმერთმა, არ მიამა.
ასე უთხრა ნიკიფორემ
პეტრეს ნიკოს, ივლიანეს...
კაცო, სხვებსაც მოველოდი
ნეტა რათ დაიგვიანეს?
აბა ძმებო მომიწერეთ
ამ „სიმართლეს“ ყველამ ხელი.
იცის ღმერთმა და თქვენც კარგათ
ამ შრომაში ჩამწყდა წელი.
მერმე ვისთვის? ისევ თქვენთვის,
რომ იოლათ დაგაპუროთ;
კარგად იცით, რომ უჩემოთ!..
დარჩებოდით თქვენ უპუროთ...
მე რომ არა... მაგრამ კმარა
მოაწერეთ ყველამ ხელი..
მაგრამ მე მწამს ეს ოინი
მის „გმირობას“ არ უშველის...

ია.

„ტარტაროზის“ № 125
საიუბილეო
ნომერი
ოთხშაბათს დაიბეჭდება

ფოსტის ყუთი

ვერელს. შარადაში ერთ ალაგას ასე სწერთ:

სახელმწიფოს ჩვენ წავართვათ
დასაწყისი ორი ასო.
აწი დაგვრჩათ, ძმებო, ერთი
„ო“ იხმარეთ მის ალაგას,
გახლავთ ესა მამა ღმერთი.

ალბად მისი „მადლი“ გაგწყრომიათ და აუფორიაქებია თქვენი აზროვნება.

აწ დაიწყეთ მეორედან
და მიაყოლეთ პირველი...

ჩვენც ასე მოვიქეცით.

ესე იგი თქვენი შარადა,
გადავისროლეთ ჩქარადა. (რა თქმა უნდა გოდორში).

შემდეგ სოფ. ნაქალაქევის (სენაკის მაზრა) შესახებ. გვწერთ:

თქვენ ქალები გადაპროშტეთ,
ჩვენ კი გული წაგვიხდესა.
აუკრძალეს ექიმს კოცნა
და მიგვატოვა ექიმმა,
ამიტომ კვდება ხალხიო.

სულ ერთია, მაინც არაფრის გაკეთება შესძლებია თქვენს ექიმს, თორემ კოცნის აკრძალვის გამო არ გაიქცეოდა.

კარგი იქნებოდა, რომ გაქცევის დროს თან წაეღო ეს თქვენი ლექსი.

ჭუკის. (იქიდანვე): — **„რიგი, იგი, ჩქარა სარა“** ლექსისათვის არა კმარა.

„კოკონას“ (ტყიბული):—პირველ სტრიქონშივე უშვებთ შეცდომას. ასე სწერია:

მოვმართე ჩოგნის სიმები... (ალბად უნდა იყოს **ჩანგის**). ჯერ-ჯერობით დაკმაყოფილდით ამ ჩვენი შესწორებით.

კ. ბაბილუას: განვიხილოთ თქვენი შარადა:

ახალგაზრდა ვარ, მოვხუცდი,
ჯოხით დავდივარ წყნარადა...

დაუკვირდით კარგად ამ თქვენს გამოთქმას. (არისტოტელეს ლოღიკას ყირამალა ატრიალებთ... ყოჩაღ თქვენ!). რომელი მოხუცია ახალგაზრდა, და რომელი ახალგაზრდაა მოხუცი? (რა ამბავი ხდება თქვენს თავში?).

შემდეგ: **პორტუგალიის ნავთსადგურს**
სულ წინა ასე წავკრიჭოთ;
რაც დარჩა: ვცემოთ, გავლახოთ
იქვე დავყაროთ, დავგლიჯოთ.

თუ მილიციელმა დაგინახა, — მაშინ ნახავთ რაც ბიჭი ხართ.

კიდევ შემდეგ:

ცხენი სჭამს, ძროხა ინელებს,
რომ მით მან მოგვცეს რძე მეტი.
მეორე ასო თავიდან
(მოუვიდა ბნედა-რეტი)...

აბა რა დაემართებოდა თქვენს ხელში ჩავარდნილს! თქვენი შარადა მიბაძვაა ვარდენ ღვანკითელისა.

მუხა დაგლელს. (საჭამიასერი): — ვათავსებთ სურათს თქვენივე წარწერით:

ეს იესე ყენია ცხრაას ხუთის „გმირია“,

(ბევრჯერ ჯაშუშობისთვის მოუნგრიეს ცხვირია):
დღეს ღვინოში იხრჩობა ხევდის მოსაკლავადა;
რა დღესაც არ დათვრება, იმ დღეს არის ავათა

ასკანელს. არ დაიბეჭდება.

კაპოს: — შარადიდან რომ „ინდუსტრიალიზაცია“ გამოიყვანოთ, თქვენ ხმარობთ სიტყვებს: **ინდაური, სტეფანე, როიალი** და **ორგანიზაცია.**

მაგრამ აქ ერთი უბედურება მოხდა: სტეფანემ მიირთვა თქვენი ინდაური, გაძღომის შემდეგ დაუკრა როიალზე და დაავიწყდა როგორც ორგანიზაცია, ისე ინდუსტრიალიზაცია.

ინდაურიდან მიღებული ინდუსტრიალიზაცია (და შარადაც) თქვენთვის დაგვილოცნია.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ნოემბრისათვის

ყველამ გამოიწერეთ გაზ. „მუშა“ და ჟურ. „ტარტაროზი“

ეს ყველასათვის სავალდებულოა, რადგან შთამომავლობას უნდა შეუნახოთ ოქტომბრის რევოლიუციის 10 წლის თავის დღესასწაულის ჩატარების ამბები, რომლებიც მოთავსებული იქნება ნოემბრის ნომრებში.

გამოდის „ტარტაროზი“-ს სპეციალური საიუბილეო ნომერი (125) ოქტომბრის რევოლიუციის ათი წლის თავის დღესასწაულზე.

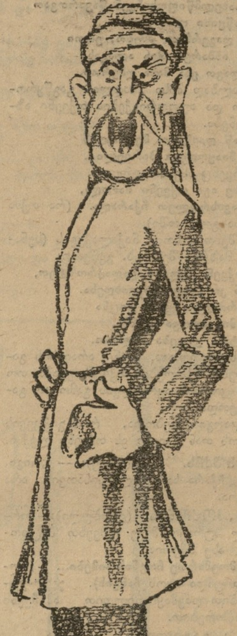

ლევარსი· როხროხაძის მოწოდება მკითხველებისადმი

ამიერიდან დაკმაყოფილებულია თქვენი სამართლიანი საყვედური ჩემს მიმართ იმის შესახებ, რომ მე იშვიათად გამოვდიოდი „ტარტაროზი“-ს ფურცლებზე.

ამიერიდან ყოველ ნომერში მე თქვენ მოგაწვდით ჩემს წერილებს და ამბავს ჩემი ცხოვრების თავგადასავალიდან.

ჯერ კიდევ შეიძლება ნოემბრისათვის ხელისმოწერა

ხელისმოწერა მიიღება: ადგილობრივ გაზ. „მუშა“-ს მთავარ კანტორაში (ჯორჯიაშვილის № 6); პროვინციებში—კონტრ-აგენტებთან და მთავარ კანტორის განყოფილებებში.

პოლიგრაფტრესტის მე-5-ე სტამბა, კამოს ქუჩა, № 68.